

Bruselj, 30. maj 2022
(OR. fr, en)

9374/22

LIMITE

JAI 700
COPEN 204
DROIPEN 66
ENV 465
CODEC 765

**Medinstitucionalna zadeva:
2021/0422(COD)**

DOPIS

Pošiljatelj:	Predsednik
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. predh. dok.:	9146/22
Št. dok. Kom.:	14459/21 + COR 1 + ADD 1 + ADD 2 REV 1 + ADD 3
Zadeva:	Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o kazenskoprnem varstvu okolja in nadomestitvi Direktive 2008/99/ES – delni splošni pristop

a) Uvod

Komisija je 15. decembra 2021 predložila predlog direktive o kazenskoprnem varstvu okolja¹. To besedilo bo ob sprejetju nadomestilo Direktivo 2008/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o isti zadevi².

¹ COM(2021) 851 final; 14459/21 + COR 1.

² Direktiva 2008/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o kazenskoprnem varstvu okolja (UL L 328, 6.12.2008, str. 28–37).

Cilj predloga direktive je zlasti določiti minimalna pravila glede opredelitve kaznivih dejanj ter v ta namen dokaj celovito posodobiti in dopolniti seznam kaznivih dejanj, predvidenih v navedeni direktivi iz leta 2008, obenem pa prvič uskladiti višino sankcij na tem področju.

To komponento „kazniva dejanja/sankcije“ dopolnjuje postopkovni del, ki vključuje določbe o začasnem zavarovanju in zaplembi, zastaranju, izvrševanju kazenskega prava v prostoru, zaščiti oseb, ki prijavijo kazniva dejanja zoper okolje ali pomagajo pri preiskavi, oziroma pravicah zadevne javnosti, da sodeluje v kazenskih postopkih. Besedilo, zato da se zagotovi njegova optimalna uporaba, dopolnjujejo še členi o finančnih sredstvih za dodelitev, poklicnem izobraževanju in usposabljanju, usklajevanju med zadevnimi pristojnimi organi v državah članicah, izvajanju nacionalne strategije za boj proti zgoraj navedenim kaznivim dejanjem in razvoju učinkovitega statističnega orodja.

Predsedstvo je 17. in 18. maja v Marseillu organiziralo konferenco, ki so se je udeležili sodniki in sodnice, organi pregona, diplomati in diplomatke, strokovni delavci in delavke, uradniki in uradnice, akademiki in akademikine ter civilna družba iz vse Evropske unije, da bi izpostavilo izzive, povezane s kazenskopravnim varstvom okolja.

Na ravni sveta pa je predsedstvo od januarja 2022 organiziralo devet sej na ravni delovnih skupin, od tega tri v sestavi svetovalcev in svetovalk za PNZ, da bi se pogajale o tem besedilu. Odločilo se je, da bodo razprave osredotočene na osem od 29 členov besedila, in sicer na člene, ki zadevajo opredelitev kaznivih dejanj, in tiste, ki zadevajo določitev sankcij.

Na zadnjih sejah in tudi pri pisnem posvetovanju se je pokazalo, da je po mnenju kvalificirane večine držav članic mogoče dokončno opredeliti kazniva dejanja, da pa morajo države članice dodatno preučiti vprašanje določitve sankcij.

Predsedstvo zato predlaga, naj Svet ministrov in ministric sprejme delni splošni pristop glede opredelitve kaznivih dejanj in hkrati preuči vprašanja v zvezi z določitvijo sankcij.

b) Ambiciozen delni splošni pristop

Delni splošni pristop, predložen ministrom in ministricam za pravosodje, se nanaša na člene 2 (razen opredelitev žrtve in zadevne javnosti, ki zadevata določbe, ki še niso bile obravnavane), 3 in 4 direktive ter z njimi povezane uvodne izjave (glej priloženo besedilo). Gre pa za naslednje točke:

- pogoj nezakonitosti ravnanja, tj. potreba po opredelitvi obveznosti ali prepovedi, ki je že obstajala v okoljskem pravu; ta pogoj je bistven, saj zagotavlja, da okoljsko kazensko pravo ni avtonomna pravica ustreznih sektorskih predpisov;
- preprečevanje sistematične nekaznovanosti uslužbenca, ki ima pooblastilo ali upravno dovoljenje;
- boljša opredelitev materialnega elementa slehernega kaznivega dejanja, zlasti pa:
 - je posebna pozornost namenjena kaznivim dejanjem zaradi izvedbe nekaterih nezakonitih ali nedovoljenih projektov v zvezi z njihovim vplivom na okolje ali na področju recikliranja ladij, onesnaževanja morja z ladij in varstva prosto živečih živalskih ali rastlinskih vrst ali pa je pozornost namenjena ureditvi zaskrbljujočih invazivnih tujerodnih vrst;
 - se oblikujejo smernice kot pomoč preiskovalnim službam ter organom pregona in sodnim organom pri ocenjevanju, ali je nastala dejanska škoda oziroma ali je količina zanemarljiva;
 - se opredelijo tista kazniva dejanja, ki ne zajemajo le naklepno dejanje, temveč tudi ravnanje, storjeno vsaj iz hude malomarnosti.

Razprave so bile intenzivne in so pri vseh delegacijah terjale zelo tesno medresorsko usklajevanje, zlasti med ministrstvi za pravosodje, notranje zadeve in okolje. Bile so tudi bogate, zlasti zaradi števila, raznolikosti in tehničnosti ravnanj, ki naj bi bila inkriminirana.

S tem delnim splošnim pristopom nastajajo trdnejši in varnejši temelji za boj proti okoljski kriminaliteti. V primerjavi z direktivo iz leta 2008 ta delni dogovor omogoča zagotovitev naslednjega:

- število kaznivih dejanj, ki naj bi bila inkriminirana, se z devetih, kolikor jih je bilo v direktivi z leta 2008, v dogovorjenem besedilu dvigne na dvajset. S tem se razširi obseg pregona tovrstne kriminalitete, kar bo po potrebi omogočilo več pregonov;
- upoštevajo se nove vrste okoljske škode, kot so resne kršitve zakonodaje EU o kemikalijah, nezakonit odvoz vode, nedovoljena trgovina z lesom ali nezakonito recikliranje ladij, ki onesnažujejo. To je odgovor na pomisleke, ki jih pogosto izražajo okoljski strokovnjaki in strokovnjakinje, s čimer bo zakonodaja EU prilagojena novim okoljskim izzivom, ki se pojavljajo;
- v besedilu se strogo in podrobno opredelijo ravnanja, ki naj bi bila inkriminirana, in sicer brez sklicevanja na priloge, kot je veljalo za staro direktivo iz leta 2008. To bo strokovnim delavcem in delavkam omogočilo takojšnje razumevanje takih ravnanj in olajšalo njihovo uporabo;
- inkriminira se poskus nekaterih ravnanj, česar ni v direktivi iz leta 2008;
- sprejmejo se določbe, s katerimi se pojasnijo medsektorski pojmi, ki so bistveni za strokovne delavce in delavke pri izvajanju pregona, denimo „dejanska škoda okolju“.

c) Vprašanje določitve sankcij od nekdanj v središču razprav

Predsedstvo je upoštevalo željo držav članic, da se nadaljuje razprava o vprašanju določitve sankcij. Bolj kot pri katerem koli drugem instrumentu kazenskega materialnega prava je to vprašanje še posebej pomembno, saj je v tem primeru vsako kaznivo dejanje vezano na kršitev specifičnih sektorskih predpisov. Povezava med kazenskimi sankcijami in upravnimi sankcijami je torej pomembno vprašanje.

Poleg tega sta v razpravah izstopali naslednji temi:

- ker so nekatera kazniva dejanja zoper okolje pogosto posledica hude malomarnosti, je Evropska komisija po eni strani za fizične osebe predlagala minimalno harmonizacijo zapornih kazni, kadar so nekatera kazniva dejanja storjena vsaj iz hude malomarnosti in povzročijo ali bi lahko povzročila smrt ali hudo telesno poškodbo;
- ker kazniva dejanja zoper okolje pogosto storijo pravne osebe, pa je Evropska komisija po drugi strani predlagala mehanizem, s katerim bi se natančno harmonizirale kazenske ali nekazenske denarne sankcije, ki se uporabljajo za take pravne osebe zaradi naklepnih kaznivih dejanj, ki naj bi jih storile. To bi bilo prvič, da bi se v evropskem instrumentu kazenskega materialnega prava uporabil tovrsten mehanizem. V doslej sprejetih instrumentih je harmonizacija omejena na zahtevo, da države članice določijo učinkovite, sorazmerne in odvračilne sankcije.

Vse to je bilo podrobno obdelano med razpravami. Ker so bili tehnični in pravni vidiki že obravnavani, želi predsedstvo ministrom in ministricam za pravosodje v zvezi s tem zastaviti dve politični vprašanji, da bi lahko nadaljevalo delo na podlagi smernic, zbranih na tej seji Sveta.

d) Zaključek

Odbor stalnih predstavnikov naj zato:

1. **potrdi delni splošni pristop, ki se nanaša na člene 2 (razen opredelitev žrtve in zadevne javnosti, ki zadevata določbe, ki še niso bile obravnavane), 3 in 4 direktive ter z njimi povezane uvodne izjave (glej priloženo besedilo);**
2. **priporoči, da Svet odobri ta delni splošni pristop;**
3. **priporoči, da Svet odgovori na naslednji vprašanji:**
 - a) **Ali se strinjate, da se minimalno harmonizirajo zaporne kazni, kadar so nekatera kazniva dejanja storjena vsaj iz hude malomarnosti in povzročijo ali bi lahko povzročila smrt ali hudo telesno poškodbo?**
 - b) **Ali soglašate, da se v zvezi s pravnimi osebami harmonizirajo kazenske ali nekazenske denarne sankcije, naložene za naklepna kazniva dejanja, ki naj bi jih storile te osebe? Če je odgovor pritrdilen, ali se vam zdi sprejemljivo, da se znesek naložene denarne sankcije indeksira na številčen odstotek skupnega prometa zadevne pravne osebe?**

[Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o kazenskopravnem varstvu okolja in nadomestitvi Direktive 2008/99/ES

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 83(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora³,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija je v skladu s členom 3(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in členom 191 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) zavezana zagotavljanju visoke ravni varstva in izboljšanja kakovosti okolja.

³ UL C , , str. .

- (2) Unija je še naprej zaskrbljena zaradi porasta kaznivih dejanj zoper okolje in njihovih posledic, ki zmanjšujejo učinkovitost okoljske zakonodaje Unije. Poleg tega se ta kazniva dejanja vse pogosteje širijo čez meje držav članic, v katerih so bila storjena. Taka kazniva dejanja pomenijo grožnjo okolju in zato zahtevajo ustrezen in učinkovit odgovor.
- (3) Obstoječi sistemi kazni na podlagi Direktive 2008/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁴ in sektorsko okoljsko pravo ne zadoščajo na vseh področjih okoljske politike, da bi bilo mogoče doseči skladnost s pravom Unije na področju varstva okolja. Skladnost bi bilo treba okrepiti z možnostjo kazni po kazenskem pravu, ki bi kazale družbeno nestrinjanje in ki bi bile po kakovosti drugačne narave kot upravne kazni.
- (4) Izboljšati bi bilo treba učinkovite preiskave in pregon kaznivih dejanj zoper okolje ter razsojanje o njih. Revidirati bi bilo treba seznam kaznivih dejanj zoper okolje iz Direktive 2008/99/ES in dodati nove kategorije kaznivih dejanj na podlagi najhujših kršitev okoljskega prava Unije. Okrepiti bi bilo treba določbe o sankcijah, da bi se povečal njihov odvračilni učinek, pa tudi verigo izvrševanja, pristojno za odkrivanje, preiskovanje in pregon kaznivih dejanj zoper okolje ter razsojanje o njih.
- (5) Države članice bi morale inkriminirati kategorije kaznivih dejanj, te kategorije natančneje opredeliti ter uskladiti vrste in višine sankcij.

⁴ Direktiva 2008/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o kazenskopravnem varstvu okolja (UL L 328, 6.12.2008, str. 28).

- (6) Države članice bi morale v svoji nacionalni zakonodaji predvideti kazni za hude kršitve določb prava Unije o varstvu okolja. Pravo Unije določa v okviru skupne ribiške politike celovit sklop pravil za nadzor in izvrševanje v skladu z Uredbo (ES) št. 1224/2009⁵ in Uredbo (ES) št. 1005/2008 v primeru hudih kršitev, vključno s tistimi, ki škodijo morskemu okolju. V okviru tega sistema lahko države članice izbirajo med sistemi upravnih in/ali kazenskih sankcij. V skladu s sporočilom Komisije z naslovom Evropski zeleni dogovor⁶ in strategijo EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030⁷ bi bilo treba nekatera naklepna nezakonita ravnanja, zajeta v Uredbi (ES) št. 1224/2009 in Uredbi (ES) št. 1005/2008⁸, opredeliti kot kazniva dejanja.]

⁵ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 404/2011 z dne 8. aprila 2011 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1224/2009 o vzpostavitvi nadzornega sistema Skupnosti za zagotavljanje skladnosti s pravili skupne ribiške politike (UL L 112, 30.4.2011, str. 1).

⁶ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Evropski zeleni dogovor (dok. COM(2019) 640 final).

⁷ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – Vračanje narave v naša življenja (dok. COM(2020) 380 final).

⁸ Uredba Sveta (ES) št. 1005/2008 z dne 29. septembra 2008 o vzpostavitvi sistema Skupnosti za preprečevanje nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, za odvrčanje od njega ter za njegovo odpravljanje in o spremembi uredb (EGS) št. 2847/93, (ES) št. 1936/2001 in (ES) št. 601/2004 ter o razveljavitvi uredb (ES) št. 1093/94 in (ES) št. 1447/1999 (UL L 286, 29.10.2008, str. 1).

- (7) Da bi ravnanje veljalo za kaznivo dejanje zoper okolje v skladu s to direktivo, bi moralo biti nezakonito po pravu Unije, **katerega namen je uresničevanje enega od ciljev okoljske politike Unije in ki je bilo sprejeto zlasti na podlagi člena 91, 114, 168 ali 192 PDEU**, ali po nacionalnih zakonih, upravnih predpisih ali odločbah, s katerimi se navedeno pravo Unije izvaja. Opredeliti bi bilo treba ravnanje, ki predstavlja posamezno kategorijo kaznivih dejanj, in po potrebi določiti prag, ki ga je treba doseči, da se ravnanje lahko inkriminira. Tako ravnanje bi bilo treba šteti za kaznivo dejanje, če je storjeno naklepno, v nekaterih primerih pa tudi, če je storjeno **vsaj** iz hude malomarnosti. Nezakonito ravnanje, ki povzroči smrt ali hude telesne poškodbe oseb, dejansko škodo okolju ali znatno tveganje take škode ali se drugače šteje za posebno škodljivo okolju, **bi prav tako moralo biti** kaznivo dejanje, če je storjeno **vsaj** iz hude malomarnosti. **Ta direktiva ne zahteva uvedbe pojma „vsaj hude malomarnosti“ za vsak element kaznivega dejanja, kot so posedovanje, prodaja ali ponujanje v prodajo, dajanje na trg in podobni elementi. V teh primerih lahko države članice omejijo kazensko odgovornost na primere, ko se pojem „vsaj hude malomarnosti“ nanaša na nekatere elemente kaznivega dejanja, kot so status zaščite, zanemarljiva količina ali verjetnost, da bo dejanje povzročilo dejansko škodo.** Na tem področju lahko sprejmejo ali ohranijo strožja kazenskopravna pravila. Če v tej direktivi ni izrecno določeno, bi bilo treba v njej uporabljene izraze razlagati v smislu pravnih aktov, ki se vsak posebej in izrecno uporabljajo za določeno ravnanje, kadar so opredeljeni v teh aktih. Ta direktiva ne spreminja obveznosti spoštovanja temeljnih pravic in pravnih načel iz člena 6 PEU, vključno z načelom *nullum crimen, nulla poena sine lege*.

- (8) Ravnanje bi se moralo šteti za nezakonito tudi, če poteka na podlagi pooblastila pristojnega organa v državi članici, če je bilo tako pooblastilo **med drugim** pridobljeno na goljufiv način ali s korupcijo, izsiljevanjem ali prisilo. **Posedovanje takega pooblastila namreč ne izključuje kazenske odgovornosti njegovega imetnika, če je pooblastilo nezakonito in je njegov imetnik za to nezakonitost vedel ali je ni mogel prezreti. Poleg tega dejstvo, da je pooblastilo, kadar je potrebno, zakonito, ne izključuje kazenskega postopka zoper njegovega imetnika, ki ne izpolnjuje vseh specifičnih obveznosti, ki iz izhajajo iz tega pooblastila, ali drugih ustreznih pravnih obveznosti, ki jih to pooblastilo ne zajema.**
- (8a) Poleg tega bi morali gospodarski subjekti sprejeti potrebne ukrepe za uskladitev z zakonskimi in drugimi predpisi o varstvu okolja, ki se uporabljajo pri izvajanju zadevne dejavnosti, med drugim z izpolnjevanjem svojih obveznosti, kot so določene v pravu EU in nacionalnem pravu, ki se uporablja, v postopkih, ki urejajo spremembe ali posodobitve obstoječih pooblastil.
- (9) Varstvo okolja bi bilo treba zagotoviti v širšem smislu, kot je določeno v členu 3(3) PEU in členu 191 PDEU, zajemati pa bi moralo vse naravne vire, tj. zrak, vodo, tla ter prostoživeče živalske in rastlinske vrste, vključno s habitati, in storitve, ki jih zagotavljajo naravni viri. **Nekatera kazniva dejanja iz te direktive vključujejo kvalitativni prag, ki zahteva, da ravnanje povzroči smrt ali hudo telesno poškodbo osebe ali dejansko škodo kakovosti zraka, vode ali tal ali pa živalim ali rastlinam. Ker bi lahko taka škoda pomenila škodo biotski raznovrstnosti in ekosistemskim storitvam, bi bilo treba kvalitativni prag razumeti v širšem smislu, po potrebi vključujoč dejansko škodo živalskim in rastlinskim vrstam, habitatom in storitvam, ki jih zagotavljajo naravni viri.**

- (9a) Ta direktiva med drugim opredeljuje kaznivo dejanje v zvezi z dajanjem na trg – s čimer se krši prepoved ali druga zahteva, katere cilj je varstvo okolja – proizvoda, katerega uporaba povzroči izpuste, emisije ali vnose količine materialov ali snovi ali ionizirajočega sevanja v zrak, tla ali vodo, kar zaradi uporabe tega proizvoda v večjem obsegu povzroči ali bi lahko povzročilo smrt ali hudo telesno poškodbo osebe ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam. V tej zvezi se uporaba v večjem obsegu nanaša na kombinirani učinek uporabe proizvoda s strani več uporabnikov, ne glede na njihovo število, če kaznivo dejanje povzroči ali bi lahko povzročilo škodo okolju ali zdravju ljudi.
- [(10) Zaradi pospešitve podnebnih sprememb, izgube biotske raznovrstnosti in degradacije okolja, skupaj z oprijemljivimi primeri njihovih uničujočih posledic, je zeleni prehod potrjen kot ključni cilj našega časa in vprašanje medgeneracijske pravičnosti. Zato bi morala ta direktiva z razvojem zakonodaje Unije, ki jo ureja ta direktiva, zajemati tudi vso posodobljeno ali spremenjeno zakonodajo Unije, ki spada na področje uporabe kaznivih dejanj, opredeljenih v tej direktivi, kadar obveznosti na podlagi prava Unije ostanejo vsebinsko nespremenjene. Kadar novi pravni instrumenti prepovedujejo nova ravnanja, škodljiva okolju, pa bi bilo treba to direktivo spremeniti, da se kategorijam kaznivih dejanj dodajo tudi nove hude kršitve okoljskega prava Unije.]

- (11) Kvalitativne in kvantitativne pragove, ki se uporabljajo za opredelitev kaznivih dejanj zoper okolje, bi bilo treba pojasniti z neizčrpnim seznamom okoliščin, ki bi jih morali organi, pristojni za preiskovanje in pregon kaznivih dejanj ter razsojanje o njih, **po potrebi** upoštevati pri ocenjevanju takih pragov. To bi moralo spodbuditi skladno uporabo Direktive in učinkovitejši boj proti okoljski kriminaliteti ter zagotoviti pravno varnost. Vendar taki pragovi ali njihova uporaba ne bi smela pretirano otežiti preiskave ali pregona kaznivih dejanj ali razsojanja o njih.
- (11a) **Kadar v tej direktivi predvideno nezakonito ravnanje, storjeno naklepno, povzroči smrt katere koli osebe, bi bilo treba naklep razlagati v skladu z nacionalno zakonodajo. Zato bi se lahko za namene te direktive razumel kot namera povzročiti smrt ali pa bi lahko zajemal tudi primere, v katerih je storilec ravnal prostovoljno ali se je prostovoljno vzdržal ravnanja in s tem kršil določeno obveznost, ne da bi želel smrt katere koli osebe, do katere je kljub temu prišlo, ali se z njo sprijaznil. Enaka logika velja, kadar v tej direktivi predvideno nezakonito ravnanje, storjeno naklepno, povzroči hudo telesno poškodbo osebe.**
- (11b) V zvezi s kaznivimi dejanji iz te direktive bi bilo treba pojem „vsaj hude malomarnosti“ razlagati v skladu z nacionalnim pravom.

- [(12)] V kazenskih postopkih in na sojenjih bi bilo treba ustrezno upoštevati vpletenost organiziranih kriminalnih združb, ki s svojim načinom delovanja negativno vplivajo na okolje. Kazenski postopki bi morali obravnavati korupcijo, pranje denarja, kibernetiski kriminal in ponaredbe listin, v zvezi s poslovnimi dejavnostmi pa tudi namen kršitelja, da čim bolj poveča dobiček ali prihrani stroške, kadar so ta kazniva dejanja storjena v okviru okoljske kriminalitete. Te oblike kaznivih dejanj so pogosto povezane s hudimi oblikami okoljske kriminalitete in se zato ne bi smele obravnavati ločeno. V zvezi s tem je zlasti zaskrbljujoče, da so nekatera kazniva dejanja zoper okolje storjena z odobravanjem ali dejavno podporo pristojnih uprav ali uradnikov, ki opravljajo javne naloge. V nekaterih primerih ima to lahko celo obliko korupcije. Primeri takih ravnanj so zatiskanje oči ali molk v primeru kršitve predpisov o varstvu okolja po inšpekcijskih pregledih, namerna opustitev inšpekcijskih pregledov ali kontrol, na primer v zvezi s tem, ali imetnik dovoljenja spoštuje pogoje za izdajo dovoljenja, odločitve ali glasovanje za dodelitev nezakonitih dovoljenj ali izdajanje ponarejenih ali neresničnih pozitivnih poročil.]
- (13) Kaznivi bi morali biti tudi spodbujanje, pomoč in napeljevanje k naklepnim kaznivim dejanjem. Poskus storitve kaznivega dejanja, ki povzroči smrt, hudo telesno poškodbo osebe ali dejansko škodo okolju oziroma ki bi lahko povzročilo dejansko škodo okolju ali ki se kako drugače šteje za posebno škodljivega, bi moral prav tako veljati za kaznivo dejanje, če je storjen naklepno.
- [(14)] Sankcije za kazniva dejanja bi morale biti učinkovite, odvračilne in sorazmerne. V ta namen bi bilo treba za fizične osebe določiti najnižje ravni najvišje zagrožene zaporne kazni. Spremljevalne sankcije se pogosto štejejo za učinkovitejše od finančnih sankcij, zlasti za pravne osebe. Zato bi morale biti v kazenskih postopkih na voljo dodatne sankcije ali ukrepi. Ti bi morali vključevati obveznost povrnitve okolja v prvotno stanje, onemogočenje dostopa do javnih sredstev, vključno z razpisnimi postopki, nepovratnimi sredstvi in koncesijami, ter odvzem dovoljenj in pooblastil. To ne posega v diskrecijsko pravico sodnikov ali sodišč v kazenskih postopkih, da v posameznih primerih naložijo ustrezne sankcije.

- (15) Kadar nacionalna zakonodaja tako določa, bi morale biti pravne osebe kazensko odgovorne tudi za kazniva dejanja zoper okolje v skladu s to direktivo. Države članice, katerih nacionalno pravo ne določa kazenske odgovornosti pravnih oseb, bi morale zagotoviti, da bi njihovi upravni sistemi sankcioniranja zagotavljali učinkovite, odvračilne in sorazmerne vrste in višine sankcij, kot so določene v tej direktivi, da bi se dosegli njeni cilji. Da bi se zagotovila odvračilnost naložene sankcije, bi bilo treba upoštevati finančni položaj pravnih oseb.
- (16) Nadaljnje približevanje in učinkovitost višin sankcij, naloženih v praksi, bi bilo treba spodbujati s skupnimi obteževalnimi okoliščinami, ki kažejo na resnost storjenega kaznivega dejanja. Kadar je povzročena smrt ali huda poškodba osebe in ti elementi še niso sestavni del kaznivega dejanja, bi jih bilo mogoče šteti za obteževalne okoliščine. Tudi kadar kaznivo dejanje zoper okolje povzroči dejansko in nepopravljivo ali dolgotrajno škodo celotnemu ekosistemu, bi to zaradi resnosti morala biti obteževalna okoliščina, med drugim tudi v primerih, primerljivih z ekocidom. Ker so nezakoniti dobički, ki jih je mogoče ustvariti z okoljsko kriminaliteto, ali odhodki, ki jih je mogoče z njo preprečiti, pomembna spodbuda za storilce kaznivih dejanj, bi jih bilo treba upoštevati pri določanju ustrezne ravni sankcioniranja v posameznem primeru.
- (17) Kadar se kazniva dejanja nadaljujejo, bi jih bilo treba čim prej končati. Kadar kršitelji ustvarijo finančno korist, bi bilo treba take koristi zapleniti.

- (18) Ta direktiva bi se morala uporabljati brez poseganja v splošna pravila in načela nacionalnega kazenskega prava o izrekanju ali uporabi in izvrševanju kazenskih sankcij v skladu s specifičnimi okoliščinami vsakega posameznega primera.
- (19) Države članice bi morale določiti pravila o zastaralnih rokih, ki bi jim omogočali učinkovito preprečevanje kaznivih dejanj zoper okolje, brez poseganja v nacionalna pravila, ki ne določajo zastaralnih rokov za preiskavo, pregon in izvrševanje.
- (20) Obveznosti iz te direktive glede določitve kazenskih sankcij držav članic ne bi smele oprostiti obveznosti, da v nacionalnem pravu določijo upravne sankcije in druge ukrepe za kršitve, določene v okoljski zakonodaji Unije.
- (21) Države članice bi morale v skladu s svojim nacionalnim pravom jasno opredeliti obseg izvrševanja upravnega in kazenskega prava v zvezi s kaznivimi dejanji zoper okolje. Države članice bi morale pri uporabi nacionalnega prava za prenos te direktive zagotoviti, da se pri nalaganju kazenskih in upravnih sankcij spoštujejo načela Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, vključno s prepovedjo ponovnega sojenja o isti stvari.

- (22) Poleg tega bi morali imeti pravosodni in upravni organi v državah članicah na voljo vrsto kazenskih sankcij in drugih ukrepov za prilagojeno in učinkovito obravnavo različnih vrst kaznivih ravnanj.
- (23) Države članice bi morale zlasti zaradi mobilnosti storilcev nezakonitih ravnanj, ki jih zajema ta direktiva, ter čezmejne narave kaznivih dejanj in možnosti čezmejnih preiskav vzpostaviti pristojnost za učinkovito preprečevanje takega ravnanja.
- (24) Kazniva dejanja zoper okolje škodijo naravi in družbi. Posamezniki, ki prijavijo kršitve okoljskega prava Unije, služijo javnemu interesu in imajo ključno vlogo pri razkrivanju in preprečevanju takih kršitev, zato varujejo blaginjo družbe. Posamezniki, ki so v stiku z organizacijo v okviru dejavnosti, povezanih z delom, se pogosto prvi seznani z grožnjami ali škodo za javni interes in okolje. Osebe, ki prijavijo nepravilnosti, so znane kot žvižgači. Strah pred povračilnimi ukrepi potencialne žvižgače pogosto odvrača od tega, da bi prijavili svoje skrbi ali sume. Tem osebam bi bilo treba zagotoviti uravnoteženo in učinkovito zaščito žvižgačev, določeno v Direktivi (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta⁹.
- (25) Tudi druge osebe imajo lahko koristne informacije o potencialnih kaznivih dejanjih zoper okolje. Lahko so člani prizadete skupnosti ali družbe na splošno in dejavno sodelujejo pri varstvu okolja. Tem osebam, ki prijavijo kazniva dejanja zoper okolje, in osebam, ki sodelujejo pri izvrševanju dejanj za boj proti takim kaznivim dejanjem, bi bilo treba v okviru kazenskih postopkov zagotoviti potrebno podporo in pomoč, da zaradi svojega sodelovanja ne bi bile postavljene v slabši položaj. Te osebe bi bilo treba zaščititi tudi pred nadlegovanjem ali neupravičenim pregonom zaradi prijave takih kaznivih dejanj ali njihovega sodelovanja v kazenskih postopkih.

⁹ Direktiva (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije (UL L 305/17).

- (26) Ker narave ni mogoče predstaviti kot žrtve v kazenskem postopku, bi morali člani zadevne javnosti, kot je opredeljena v tej direktivi, ob upoštevanju člena 2(5) in člena 9(3) Aarhuške konvencije¹⁰, za namene učinkovitega izvrševanja imeti možnost, da delujejo v imenu okolja kot javnega dobrega znotraj pravnega okvira držav članic in ob upoštevanju ustreznih postopkovnih pravil.
- (27) Nacionalni organi, ki odkrivajo, preiskujejo ali preganjajo kazniva dejanja zoper okolje ali o njih razsojajo, ne morejo učinkovito preprečevati in kaznovati kaznivih dejanj zoper okolje brez virov in izvršilnih pooblastil. Zlasti pomanjkanje virov lahko organom prepreči sprejetje kakršnih koli ukrepov ali omeji njihove ukrepe izvrševanja, kar kršiteljem omogoča, da se izognejo odgovornosti, ali zaradi česar se jim naložijo kazni, ki ne ustrezajo teži kaznivega dejanja. Zato bi bilo treba določiti minimalna merila glede virov in izvršilnih pooblastil.
- (28) Učinkovito delovanje verige izvrševanja je odvisno od obsega strokovnih znanj in spretnosti. Ker je zaradi zapletenosti izzivov, ki jih predstavljajo kazniva dejanja zoper okolje, in tehnične narave take kriminalitete, potreben multidisciplinarni pristop, je treba zagotoviti visoko raven pravnega znanja, tehnično strokovno znanje ter visoko raven usposabljanja in specializacije v vseh ustreznih pristojnih organih. Države članice bi morale zagotoviti usposabljanje, ki ustreza funkciji tistih, ki odkrivajo, preiskujejo in preganjajo okoljsko kriminaliteto ali o njej razsojajo. Da bi države članice zagotovile čim večjo strokovnost in učinkovitost verige izvrševanja, bi morale proučiti tudi možnost dodelitve specializiranih preiskovalnih enot, tožilcev in kazenskih sodnikov za obravnavo okoljskih kazenskih zadev. Splošna kazenska sodišča bi lahko zagotovila specializirane senate sodnikov. Vsem zadevnim organom kazenskega pregona bi morale biti na voljo tehnično strokovno znanje.

¹⁰ Konvencija Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo (UN/ECE) o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah.

- (29) Da bi države članice zagotovile uspešno izvrševanje, bi morale dati na voljo učinkovita preiskovalna orodja za kazniva dejanja zoper okolje, kot so tista, ki obstajajo v njihovem nacionalnem pravu za boj proti organiziranemu kriminalu ali drugim hudim kaznivim dejanjem. Ta orodja bi morala med drugim vključevati prestrezanje komunikacij, tajno opazovanje, vključno z elektronskim nadzorom, nadzorovane pošiljke, spremljanje bančnih računov in druga finančna preiskovalna orodja. Uporabljati bi jih bilo treba v skladu z načelom sorazmernosti in ob polnem spoštovanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. V skladu z nacionalnim pravom bi morali narava in teža preiskovanih kaznivih dejanj upravičiti uporabo teh preiskovalnih orodij. Spoštovati je treba pravico do varstva osebnih podatkov.
- (30) Da bi države članice zagotovile učinkovit, celovit in skladen sistem izvrševanja, ki vključuje ukrepe upravnega, civilnega in kazenskega prava, bi morale organizirati notranje sodelovanje in komunikacijo med vsemi akterji vzdolž verige izvrševanja upravnega in kazenskega prava ter med akterji, ki izrekajo kazenske in popravne sankcije. V skladu z veljavnimi pravili bi morale države članice na področjih v njihovi pristojnosti sodelovati tudi v okviru agencij EU, zlasti Eurojusta in Europol, ter organov EU, vključno z Evropskim javnim tožilstvom (EJT) in Evropskim uradom za boj proti goljufijam (OLAF).
- (31) Da bi države članice zagotovile skladen pristop k boju proti kaznivim dejanjem zoper okolje, bi morale sprejeti, objaviti in redno pregledovati nacionalno strategijo za boj proti okoljski kriminaliteti, v kateri bi določile cilje, prednostne naloge ter ustrezne ukrepe in potrebne vire.

- (32) Za učinkovito obravnavo kaznivih dejanj iz te direktive morajo pristojni organi v državah članicah zbirati točne, dosledne in primerljive podatke o obsegu in trendih kaznivih dejanj zoper okolje ter prizadevanjih za boj proti njim in njihovih rezultatih. Te podatke bi bilo treba uporabiti za pripravo statističnih podatkov za uporabo pri operativnem in strateškem načrtovanju dejavnosti izvrševanja ter za zagotavljanje informacij državljanom. Države članice bi morale zbirati ustrezne statistične podatke o kaznivih dejanjih zoper okolje in jih sporočati Komisiji. Komisija bi morala redno ocenjevati in objavljati rezultate na podlagi podatkov, ki jih posredujejo države članice.
- (33) Statistični podatki o kaznivih dejanjih zoper okolje, zbrani v skladu s to direktivo, bi morali biti primerljivi med državami članicami in zbrani na podlagi skupnih minimalnih standardov. Da bi se zagotovili enotni pogoji izvajanja te direktive, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za opredelitev standardne oblike za prenos statističnih podatkov. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹¹.
- (34) Obveznosti iz te direktive ne posegajo v pravo Unije o procesnih pravicah v kazenskih postopkih. Države članice bi morale pri izvajanju te direktive zagotoviti, da se v celoti spoštujejo procesne pravice osumljenih ali obtoženih oseb v kazenskem postopku.

¹¹ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

(35) Alternative – izbrišite eno možnost v skladu z izbiro IRL:

[*nesodelovanje*:] V skladu s členoma 1 in 2 ter členom 4a(1) Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PEU in PDEU, in brez poseganja v člen 4 navedenega protokola Irska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja. ALI

[*sodelovanje*:] V skladu s členom 3 in členom 4a(1) Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PEU in PDEU, je Irska [s pismom z dne ...] podala uradno obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi te direktive.]

(37) Direktiva 2005/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹² je bila dopolnjena z Direktivo 2009/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹³, in sicer z določbami o kaznivih dejanjih in kaznih za izpuste onesnaževalnih snovi z ladij. Taka kazniva dejanja in kazni bi morali spadati na področje uporabe te direktive. Zato bi bilo treba za države članice, ki sodelujejo pri tej direktivi, Direktivo 2009/123/ES ustrezno nadomestiti. **Vendar se je treba zaradi doslednosti in zato, ker bo za [nekater] države članice še naprej zavezujoča Direktiva 2009/123/ES, pri kaznivih dejanjih, povezanih z izpusti onesnaževalnih snovi z ladij, še naprej sklicevati na Direktivo 2005/35/ES in Direktivo 2009/123/ES o njeni spremembi.**

[(38) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v tej državi ne uporablja.

¹² Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/35/ES z dne 7. septembra 2005 o onesnaževanju morja z ladij in uvedbi kazni za kršitve (UL L 255, 30.9.2005, str. 11).

¹³ Direktiva 2009/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o spremembah Direktive 2005/35/ES o onesnaževanju morja z ladij in uvedbi kazni za kršitve (UL L 280, 27.10.2009, str. 52).

- (39) Ker cilja te direktive, tj. zagotoviti skupne opredelitve kaznivih dejanj zoper okolje in razpoložljivost učinkovitih, odvračilnih in sorazmernih kazenskih sankcij za huda kazniva dejanja zoper okolje, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ker ga je zaradi obsega in učinkov te direktive mogoče lažje doseči na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za uresničitev navedenega cilja.
- (40) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in načela, priznane zlasti v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah, vključno s pravico do varstva osebnih podatkov, svobodo izražanja in obveščanja, svobodo gospodarske pobude, pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sojenja, domnevo nedolžnosti in pravico do obrambe, načeli zakonitosti in sorazmernosti kaznivih dejanj in kazni ter pravico, da se za isto kaznivo dejanje v kazenskih postopkih ne sodi ali kaznuje dvakrat. Namen te direktive je zagotovitev popolnega spoštovanja navedenih pravic in načel ter bi jo bilo treba ustrezno izvajati –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta direktiva določa minimalna pravila glede opredelitve kaznivih dejanj in sankcij za učinkovitejše varstvo okolja.]

Člen 2

Opredelitev pojmov

1. Izrazi, ki se v tej direktivi uporabljajo za opredelitev kaznivih dejanj, navedenih v členu 3(2) in (3), se po potrebi razlagajo v skladu z opredelitvami iz pravnih aktov, navedenih v členu 3(1), točka (a) ali (b).

2. V tej direktivi se uporabljajo **druge naslednje opredelitve pojmov:**

(1) [...]

[...]

(2) [...] ¹⁴[...] ¹⁵[...]

(a) [...] „pravna oseba“ pomeni kateri koli pravni subjekt, ki ima ta status v skladu z veljavnim nacionalnim pravom, z izjemo držav ali javnih organov, ki izvršujejo javna pooblastila, ter javnih mednarodnih organizacij;

[(4) „zadevna javnost“ pomeni osebe, na katere vplivajo ali bi lahko vplivala kazniva dejanja iz člena 3 ali 4. Za to opredelitev se šteje, da imajo interes osebe, ki imajo zadosten interes ali ki uveljavljajo kršeno pravico, ter nevladne organizacije, ki spodbujajo varstvo okolja in izpolnjujejo vse sorazmerne zahteve na podlagi nacionalnega prava;

(5) „žrtev“ ima pomen, kot ga ima v skladu s členom 2(1), točka (a), Direktive 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶.]

¹⁴ [...]

¹⁵ [...]

¹⁶ Direktiva 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ (UL L 315, 14.11.2012, str. 57–73).

Člen 3
Kazniva dejanja

1. **Države članice zagotovijo, da ravnanja iz odstavkov 2 in 3 pomenijo kazniva dejanja, kadar so nezakonita.**

V tej direktivi „nezakonito“ ravnanje pomeni ravnanje, ki krši:

(a) pravo Unije, katerega namen je uresničevanje enega od ciljev okoljske politike Unije iz člena 191(1) PDEU ali

(b) zakon, upravni predpis države članice ali odločitev pristojnega organa v državi članici, s katerimi se uveljavlja pravo Unije iz točke (a).

2. [...] **Države članice zagotovijo, da naslednja ravnanja pomenijo kaznivo dejanje, kadar so [...] storjena naklepno:**

(a) **izpusti, emisije ali vnosi količine materialov ali snovi ali ionizirajočega sevanja v zrak, tla ali vodo, kar povzroči ali bi lahko povzročilo smrt osebe ali hudo telesno poškodbo ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam;**

(b) **dajanje na trg – s čimer se krši prepoved ali druga zahteva, katere cilj je varstvo okolja – proizvoda, katerega uporaba povzroči izpuste, emisije ali vnose količine materialov ali snovi ali ionizirajočega sevanja v zrak, tla ali vodo, kar [...] zaradi uporabe tega proizvoda v večjem obsegu povzroči ali bi lahko povzročilo smrt ali hudo telesno poškodbo osebe ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam;**

- (c) izdelava, dajanje na trg **ali omogočanje dostopnosti na trgu, uvoz, izvoz** ali uporaba snovi, in sicer samih, v zmesih ali v izdelkih, vključno z njihovo vključitvijo v izdelke, kadar:
- (i) je [...] **to ravnanje** omejeno v skladu z naslovom VIII Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁷ ali s Prilogo XVII k navedeni uredbi ali
 - (ii) je [...] **to ravnanje** prepovedano v skladu z naslovom VII Uredbe (ES) št. 1907/2006 ali
 - (iii) [...] **to ravnanje** ni v skladu z Uredbo (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁸ ali
 - (iv) [...] **to ravnanje** ni v skladu z Uredbo (ES) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁹ ali

¹⁷ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije in o spremembi Direktive 1999/45/ES ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1).

¹⁸ Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L 309, 24.11.2009, str. 1–50).

¹⁹ Uredba (EU) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o dostopnosti na trgu in uporabi biocidnih proizvodov (UL L 167, 27.6.2012, str. 1–123).

(v) [...] **to ravnanje** spada na področje uporabe Uredbe (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta²⁰ ali

(vi) je [...] **to ravnanje** prepovedano v skladu s Prilogo I k Uredbi (EU) 2019/1021 Evropskega parlamenta in Sveta²¹

in povzroči ali bi lahko povzročilo smrt ali hudo telesno poškodbo ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam;

(c) a izdelava, uporaba, skladiščenje, uvoz ali izvoz živega srebra, živosrebrovih spojin in zmesi živega srebra ter proizvodov z dodanim živim srebrom, s čimer se kršijo zahteve, določene v Uredbi (EU) 2017/852 Evropskega parlamenta in Sveta, kar povzroči ali bi lahko povzročilo smrt ali hudo telesno poškodbo osebe ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam;

(d) za nosilca projektov, kot je opredeljen v členu 1(2)(b) Direktive 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta²², izvedba projektov, omenjenih v členu 1(2)(a) ter členu 4(1) in (2) in navedenih v Prilogi I ali II k navedeni direktivi [...] ²³, brez soglasja za izvedbo [...], kar povzroča ali bi lahko povzročilo dejansko škodo kakovosti zraka, kakovosti tal ali [...] stanju vode ali pa živalim ali rastlinam;

²⁰ Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1).

²¹ Uredba (EU) 2019/1021 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o obstojnih organskih onesnaževalih (UL L 169, 25.6.2019, str. 45).

²² **Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L 26, 28.1.2012, str. 1).**

²³ [...]

- (e) zbiranje, prevoz, predelava ali odstranjevanje odpadkov, nadzorovanje takih postopkov in dejavnosti po zaprtju mesta odstranjevanja, vključno z dejanji, ki jih izvedejo kot trgovci ali posredniki (ravnanje z odpadki), kadar se [...] **tako** ravnanje:
- (i) nanaša na nevarne odpadke, kot so opredeljeni v členu 3(2) Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta²⁴, in [...] **kadar se nanaša na nezanemarljivo količino**;
- (ii) nanaša na druge odpadke, razen odpadke iz točke (i), in povzroči ali bi lahko povzročilo smrt osebe ali hudo telesno poškodbo ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam;
- (f) pošiljanje odpadkov v smislu člena 2(35) Uredbe (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta²⁵, kadar [...] **se nanaša na nezanemarljivo količino**, ne glede na to, ali je pošiljanje izvedeno v eni pošiljki ali v več pošiljkah, ki se zdijo povezane;
- (g) **za lastnika, kot je opredeljen v členu 3(1), točka 14, Uredbe (EU) št. 1257/2013 Evropskega parlamenta in Sveta²⁶, ladje, ki spada na področje uporabe navedene uredbe, recikliranje ladje²⁷ [...] brez izpolnjevanja zahtev iz člena 6(2), točka (a), navedene uredbe, ki nalagajo recikliranje v obratih za recikliranje ladij, ki so navedeni na evropskem seznamu, vzpostavljenem na podlagi člena 16 navedene uredbe;**

²⁴ Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3–30).

²⁵ Uredba (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o pošiljkah odpadkov (UL L 190, 12.7.2006, str. 1).

²⁶ **Uredba (EU) št. 1257/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o recikliranju ladij in spremembi Uredbe (ES) št. 1013/2006 in Direktive 2009/16/ES (UL L 330, 10.12.2013, str. 1).**

²⁷ [...]

- (h) izpusti onesnaževalnih snovi z ladij iz člena 4(1) Direktive 2005/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta²⁸ [...] na katerem koli območju iz člena 3(1) navedene direktive **iz ladje, ki spada na področje uporabe člena 3(2) navedene direktive. Ta odstavek se ne uporablja za okoliščine, opisane v [...] členu 5 navedene direktive. Ta odstavek [...] se ne uporablja niti za lažje primere, v katerih storjeno dejanje [...] ne povzroči poslabšanja kakovosti vode, razen če sovpad ponavljajočih se lažjih primerov [...], ki posamično tega sicer ne povzročijo, povzroči poslabšanje kakovosti vode;**

²⁸ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/35/ES z dne 7. septembra 2005 o onesnaževanju morja z ladij in uvedbi kazni za kršitve (UL L 255, 30.9.2005, str. 11–21).

- (i) [...] delovanje ali **zaprtje** [...] obrata, v katerem se opravlja nevarna dejavnost ali v katerem se skladiščijo ali uporabljajo nevarne snovi [...] ali [...] **zmesi, kadar tako ravnanje in taka nevarna dejavnost, snov ali zmes spadata** [...] na področje uporabe Direktive 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta²⁹ [...] ali Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta³⁰ [...] ³¹ **ter kadar tako ravnanje** [...] povzroči ali bi lahko povzročilo smrt ali hudo telesno poškodbo osebe ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam; *[Če se pred sprejetjem te direktive sprejme direktiva o spremembi Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) in Direktive Sveta 1999/31/ES z dne 26. aprila 1999 o odlaganju odpadkov na odlagališčih, se točka (i) nadomesti s kaznivim dejanjem s področja uporabe navedene direktive.]*

- (i)a gradnja, delovanje in razgradnja obrata, kadar tako ravnanje in tak obrat spadata na področje uporabe Direktive 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta³² in kadar tako ravnanje povzroči ali bi lahko povzročilo smrt ali hudo telesno poškodbo osebe ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam;

²⁹ Direktiva 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ki spreminja in nato razveljavlja Direktivo Sveta 96/82/ES (Besedilo velja za EGP) (UL L 197, 24.7.2012, str. 1–37).

³⁰ Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) (UL L 334, 17.12.2010, str. 17–119).

³¹ [...]

³² Direktiva 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o varnosti naftnih in plinskih dejavnosti na morju in spremembi Direktive 2004/35/ES (UL L 178, 28.6.2013, str. 66–106).

- (j) izdelava, proizvodnja, obdelovanje, uporaba, hramba, skladiščenje, prevoz, uvoz, izvoz ali odstranjevanje radioaktivnega materiala **ali snovi, kadar tako ravnanje in tak material ali snov spadata** [...] na področje uporabe Direktive Sveta 2013/59/Euratom³³ [...] **ali** Direktive Sveta 2014/87/Euratom³⁴ [...] ³⁵ **ter kadar tako ravnanje** [...] povzroči ali bi lahko povzročilo smrt ali hudo telesno poškodbo osebe ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam;
- (k) odvzem površinske ali podzemne vode **v smislu Direktive 2000/60/ES**³⁶, kar povzroča ali bi lahko povzročil dejansko škodo ekološkemu stanju ali potencialu teles površinske vode ali količinskemu stanju teles podzemnih voda;
- (l) usmrtitev, uničevanje, odvzem, posedovanje, prodaja ali ponujanje v prodajo primerka ali primerkov prosto živečih živalskih ali rastlinskih vrst iz priloge IV [...] **ali V** (kadar za vrste iz Priloge V veljajo isti ukrepi kot za vrste iz Priloge IV) k Direktivi Sveta 92/43/EGS³⁷ in vrst iz člena 1 Direktive 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta³⁸, razen v primerih, ko se ravnanje nanaša na zanemarljivo količino takih primerkov;

³³ Direktiva Sveta 2013/59/Euratom z dne 5. decembra 2013 o določitvi temeljnih varnostnih standardov za varstvo pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja in o razveljavitvi direktiv 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom in 2003/122/Euratom (UL L 13, 17.1.2014, str. 1–73).

³⁴ Direktiva Sveta 2014/87/Euratom z dne 8. julija 2014 o spremembi Direktive 2009/71/Euratom o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov (UL L 219, 25.7.2014, str. 42–52).

³⁵ [...]

³⁶ **Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1–73).**

³⁷ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7–50).

³⁸ Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7–25).

- (m) trgovanje s primerki prosto živečih živalskih ali rastlinskih vrst ali njihovimi deli ali iz njih izdelanimi izdelki, navedenimi v prilogah A in B k Uredbi Sveta (ES) št. 338/97³⁹, razen v primerih, ko se ravnanje nanaša na zanemarljivo količino takih primerkov;
- (n) dajanje na trg Unije nezakonito pridobljenega lesa ali lesnih proizvodov **iz takega lesa, s čimer se kršijo prepovedi in obveznosti, določene v členu 4(1) [...]** Uredbe (EU) št. 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁰, [...] razen v primerih, ko se ravnanje nanaša na zanemarljivo količino; *[Če se pred sprejetjem te direktive sprejme uredba o omogočanju dostopnosti na trgu Unije in izvozu iz Unije določenega blaga in proizvodov, povezanih s krčenjem in degradacijo gozdov, ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 995/2010, se točka (n) nadomesti s kaznivim dejanjem s področja uporabe člena 3 navedene uredbe.]*
- (o) vsako ravnanje, ki povzroča slabšanje stanja habitata **ali vznemirjanje živalskih vrst, navedenih v Prilogi II (a) k Direktivi Sveta 92/43/EGS⁴¹**, na zavarovanem območju v smislu člena 6(2) **navedene [...]** direktive [...]⁴², kadar gre za znatno poslabšanje **ali vznemirjanje**. „Habitat na zavarovanem območju“ pomeni vsak **habitat vrste, katerega območje je razglašeno za posebno območje varstva v skladu s členom 4(1) ali (2) Direktive 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁴³**, ali vsak naravni habitat ali habitat vrste, katerega območje je **razglašeno za posebno ohranitveno območje v skladu s členom 4(4) Direktive Sveta 92/43/EGS ali katerega območje je navedeno kot območje, pomembno za Skupnost, v skladu s členom 4(2) Direktive Sveta 92/43/EGS;**

³⁹ Uredba Sveta (ES) št. 338/97 z dne 9. decembra 1996 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi (UL L 61, 3.3.1997, str. 1).

⁴⁰ Uredba (EU) št. 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o določitvi obveznosti gospodarskih subjektov, ki dajejo na trg les in lesne proizvode (UL L 295, 12.11.2010, str. 23–34).

⁴¹ **Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).**

⁴² [...]

⁴³ Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).

- (p) **vnos na ozemlje Unije, dajanje na trg, gojenje, vzreja, prevoz, uporaba, izmenjava, dovoljevanje razmnoževanja, rasti ali gojenja, sproščanje v okolje ali širjenje invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo, kadar:**
- (i) se s takim ravnanjem kršijo omejitve iz člena 7(1) Uredbe (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁴ **in tako ravnanje povzroči ali bi lahko povzročilo smrt ali hudo telesno poškodbo osebe ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam;**
 - (ii) se s takim ravnanjem krši pogoj za dovoljenje, izdano na podlagi člena 8, ali pooblastilo, izdano na podlagi člena 9 Uredbe (EU) št. 1143/2014, kar povzroči ali bi lahko povzročilo smrt osebe ali hudo telesno poškodbo ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam;
- (q) proizvodnja, dajanje na trg, uvoz, izvoz[...] **ali uporaba[...]** snovi, ki tanjšajo ozonski plašč, kot so opredeljene v členu 3(4) Uredbe (ES) št. 1005/2009 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁵, **ali proizvodnja, dajanje na trg, uvoz ali izvoz izdelkov in opreme, ki vsebujejo take snovi ali so od njih odvisni; [Če se pred sprejetjem te direktive sprejme uredba o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1005/2009, se točka (q) nadomesti s kaznivim dejanjem s področja uporabe navedene uredbe.]**

⁴⁴ Uredba (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst (UL L 317, 4.11.2014, str. 35).

⁴⁵ Uredba (ES) št. 1005/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč (UL L 286, 31.10.2009, str. 1–30).

- (r) [...] dajanje na trg, uvoz, [...] uporaba[...] [...] ali izpust fluoriranih toplogrednih plinov, kot so opredeljeni v členu 2(1) Uredbe (EU) št. 517/2014 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁶, ali **dajanje na trg ali uvoz** izdelkov in opreme, ki vsebujejo take pline ali so od njih odvisni. *[Če se pred sprejetjem te direktive sprejme uredba o fluoriranih toplogrednih plinih ter spremembi Direktive (EU) 2019/1937 in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 517/2014, se točka (r) nadomesti s kaznivim dejanjem s področja uporabe navedene uredbe.]*

3. [...] Države članice zagotovijo, da ravnanje iz odstavka 2 [...], točke (a), (b), (c), **(c)a**, [...] (e), (f), (h), (i), **(i)a**, (j), (k), **(l)**, (m), (n), **(o)**, [...] (q) in (r), pomeni kaznivo dejanje tudi takrat, ko je storjeno vsaj iz hude malomarnosti.

4. [...] **Pri** ocenjevanju, ali je škoda ali verjetna škoda dejanska [...] **v smislu** odstavka 2 [...], točke (a) do **(d)**, (e)**(ii)**, (i), **(i)a**, (j), (k) ter (p)**(i)** in **(ii)**, se po potrebi upošteva eden ali več naslednjih elementov:

(a) izhodiščno stanje prizadetega okolja;

(b) ali je škoda dolgoročna, srednjeročna ali kratkoročna;

[...]

(c) [...] obseg škode;

(d) [...] popravljivost škode.

⁴⁶ Uredba (EU) št. 517/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o fluoriranih toplogrednih plinih in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 842/2006 (UL L 150, 20.5.2014, str. 195–230).

5. [...] Pri ocenjevanju, ali bi dejavnost lahko povzročila škodo kakovosti zraka, kakovosti tal ali kakovosti ali stanju vode ali pa živalim ali rastlinam [...] v smislu odstavka 2 [...], točke (a) do (d), (e)(ii), (i), (i)a, (j), (k) ter (p)(i) in (ii), se po potrebi upošteva eden ali več naslednjih elementov:

- (a) ravnanje se nanaša na dejavnost, ki se šteje za tvegano ali nevarno za **okolje ali zdravje ljudi in** za katero je potrebno pooblastilo, ki ni bilo pridobljeno ali upoštevano;
- (b) obseg preseganja vrednosti, parametrov ali omejitev, določenih v [...] **enem od aktov, navedenih v odstavku 1, točka (a) ali (b),** ali v pooblastilu, ki je bilo izdano za dejavnost;
- (c) ali je material ali snov uvrščena med nevarne ali je kako drugače navedena kot škodljiva za okolje ali zdravje ljudi.

6. [...] Pri ocenjevanju, ali je količina zanemarljiva ali nezanemarljiva [...] v smislu odstavka 2 [...], točke (e)(i), (f), (l), (m) in (n), se po potrebi upošteva eden ali več naslednjih elementov:

- (a) število predmetov, ki so predmet kaznivega dejanja;
- (b) obseg preseganja regulativnega praga, vrednosti ali drugega obveznega parametra, **predvidenega v enem od aktov, navedenih v odstavku 1, točka (a) ali (b);**
- (c) stanje ohranjenosti zadevnih živalskih ali rastlinskih vrst;
- (d) stroški sanacije okoljske škode, **kadar je količinsko opredeljiva.**

Člen 4

Spodbujanje, pomoč in napeljevanje ter poskus

1. Države članice zagotovijo, da se spodbujanje, pomoč in napeljevanje k storitvi katerega koli **naklepno storjenega** kaznivega dejanja iz člena 3(2)[...] kaznujejo kot kazniva dejanja.
2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se poskus **naklepne** storitve katerega koli kaznivega dejanja iz člena 3(2)[...], točke (a), (b), (c), **(c)a**, [...] (e), (f), (h), (i), **(i)a**, (j), (k), (m) in (n), (p)**(i)** in (ii), (q) in (r), [...] kaznuje kot kaznivo dejanje.

[Člen 5

Kazni za fizične osebe

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se kazniva dejanja iz členov 3 in 4 kaznujejo z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kazenskimi sankcijami.
2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da je za kazniva dejanja iz člena 3 najvišja zagrožena zaporna kazen najmanj deset let, če povzročijo ali bi lahko povzročila smrt ali hudo telesno poškodbo katere koli osebe.
3. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da je za kazniva dejanja iz člena 3(1), točke (a) do (j), (n), (q) in (r), najvišja zagrožena zaporna kazen najmanj šest let.
4. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da je za kazniva dejanja iz člena 3(1), točke (k), (l), (m), (o) in (p), najvišja zagrožena zaporna kazen najmanj štiri leta.

5. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se za fizične osebe, ki so storile kazniva dejanja iz členov 3 in 4, lahko uporabijo dodatne sankcije ali ukrepi, ki vključujejo:
- (a) obveznost povrnitve okolja v prvotno stanje v določenem obdobju;
 - (b) denarne sankcije;
 - (c) začasno ali trajno onemogočenje dostopa do javnih sredstev, vključno s postopki javnega naročanja, nepovratnimi sredstvi in koncesijami;
 - (d) prepoved vodenja obratov tiste vrste, ki so se uporabljali za storitev kaznivega dejanja;
 - (e) odvzem dovoljenj in pooblastil za opravljanje dejavnosti, ki so privedle do storitve kaznivega dejanja;
 - (f) začasne prepovedi kandidiranja za voljene funkcije ali funkcije javnega uslužbenca;
 - (g) objava sodne odločbe v zvezi z obsodbo ali uporabljenimi sankcijami ali ukrepi na nacionalni ravni ali ravni Unije.

Člen 6

Odgovornost pravnih oseb

1. Države članice zagotovijo, da se lahko pravne osebe kaznujejo za kazniva dejanja iz členov 3 in 4, če jih je v njihovo korist storila katera koli oseba, ki je delovala bodisi individualno bodisi kot del organa pravne osebe, in ima vodilni položaj znotraj pravne osebe, in sicer na podlagi:
- (a) pooblastila za zastopanje pravne osebe;

- (b) pooblastila za sprejemanje odločitev v imenu pravne osebe;
 - (c) pooblastila za opravljanje nadzora v pravni osebi.
2. Države članice tudi zagotovijo, da so pravne osebe lahko odgovorne za to, da je zaradi neopravljenega nadzora ali kontrole s strani osebe iz odstavka 1 lahko oseba, podrejena pravni osebi, storila kaznivo dejanje iz členov 3 in 4 v korist pravne osebe.
3. Odgovornost pravnih oseb na podlagi odstavkov 1 in 2 ne izključuje kazenskih postopkov proti fizičnim osebam, ki so storilci, napeljevalci ali sotorilci pri kaznivih dejanjih iz členov 3 in 4.

Člen 7

Sankcije zoper pravne osebe

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se pravna oseba, odgovorna v skladu s členom 6(1), kaznuje z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi sankcijami.
2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da sankcije ali ukrepi za pravne osebe, ki so v skladu s členom 6(1) odgovorne za kazniva dejanja iz členov 3 in 4, vključujejo:
- (a) kazenske ali nekazenske denarne sankcije;
 - (b) obveznost povrnitve okolja v prvotno stanje v določenem obdobju;
 - (c) odvzem pravice do javnih ugodnosti ali pomoči;
 - (d) začasno onemogočenje dostopa do javnih sredstev, vključno s postopki javnega naročanja, nepovratnimi sredstvi in koncesijami;

- (e) začasno ali stalno prepoved opravljanja poslovnih dejavnosti;
- (f) odvzem dovoljenj in pooblastil za opravljanje dejavnosti, ki so privedle do storitve kaznivega dejanja;
- (g) uvedbo sodnega nadzora;
- (h) prenehanje pravne osebe na podlagi sodne odločbe;
- (i) začasno ali stalno zaprtje poslovalnic, uporabljenih za storitev kaznivega dejanja;
- (j) obveznost podjetij, da vzpostavijo sheme potrebne skrbnosti za povečanje skladnosti z okoljskimi standardi;
- (k) objavo sodne odločbe v zvezi z obsodbo ali uporabljenimi sankcijami ali ukrepi.
3. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se pravna oseba, odgovorna v skladu s členom 6(2) kaznuje z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi sankcijami ali ukrepi.
4. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se kazniva dejanja iz člena 3(1), točke (a) do (j), (n), (q) in (r), kaznujejo z denarno kaznijo, katere najvišji znesek ni nižji od 5 % skupnega prometa pravne osebe [/podjetja] na svetovnem trgu v poslovnem letu pred sprejetjem odločitve o denarni kazni.
5. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se kazniva dejanja iz člena 3(1), točke (k), (l), (m), (o) in (p), kaznujejo z denarno kaznijo, katere najvišji znesek ni nižji od 3 % skupnega prometa pravne osebe [/podjetja] na svetovnem trgu v poslovnem letu pred sprejetjem odločitve o denarni kazni.

6. Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se nezakoniti dobiček, ustvarjen s kaznivim dejanjem, in letni promet pravne osebe upoštevata pri odločanju o ustrezni višini denarne sankcije v skladu z odstavkom 1.

Člen 8

Obteževalne okoliščine

Če naslednje okoliščine še niso med sestavnimi elementi kaznivih dejanj iz člena 3, države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se v zvezi z zadevnimi kaznivimi dejanji iz členov 3 in 4 za obteževalne okoliščine lahko štejejo naslednje okoliščine:

- (a) kaznivo dejanje je povzročilo smrt ali hudo poškodbo osebe;
- (b) kaznivo dejanje je povzročilo uničenje ali nepopravljivo ali dolgotrajno dejansko škodo ekosistemu;
- (c) kaznivo dejanje je bilo storjeno v okviru hudodelske združbe v smislu Okvirnega sklepa Sveta 2008/841/PNZ⁴⁷;
- (d) kaznivo dejanje je vključevalo uporabo lažnih ali ponarejenih dokumentov;
- (e) kaznivo dejanje je storil javni uslužbenec pri opravljanju svojih nalog;
- (f) storilec je storil podobne predhodne kršitve okoljskega prava;
- (g) s kaznivim dejanjem so bile neposredno ali posredno ustvarjene znatne finančne koristi oziroma je bilo pričakovano, da bodo take koristi ustvarjene, ali se je bilo z njim mogoče neposredno ali posredno izogniti znatnim stroškom;

⁴⁷ Okvirni Sklep Sveta 2008/841/PNZ z dne 24. oktobra 2008 o boju proti organiziranemu kriminalu (UL L 300, str. 42).

- (h) ravnanje storilca pomeni odgovornost za okoljsko škodo, vendar storilec ne izpolnjuje obveznosti sprejetja sanacijskih ukrepov iz člena 6 Direktive 2004/35/ES⁴⁸;
- (i) storilec ne zagotavlja pomoči inšpekcijskim organom in drugim organom kazenskega pregona, kadar je to zakonsko predpisano;
- (j) storilec dejavno ovira inšpekcijski nadzor, carinske kontrole ali preiskovalne dejavnosti ali ustrahuje priče ali pritožnike ali vpliva nanje.

Člen 9

Olajševalne okoliščine

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se v zvezi z zadevnimi kaznivimi dejanji iz člena 3 in 4 naslednje okoliščine lahko štejejo za olajševalne okoliščine:

- (a) storilec ponovno vzpostavi prejšnje stanje narave;
- (b) storilec kaznivega dejanja upravnim ali pravosodnim organom zagotovi informacije, ki jih ni mogoče pridobiti na noben drug način in jim s tem pomaga:
 - (i) prepoznati ali privedi pred sodišče druge storilce kaznivega dejanja;
 - (ii) poiskati dokaze.

⁴⁸ Direktiva 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode (UL L 143, 30.4.2004, str. 56–75).

Člen 10

Začasno zavarovanje in odvzem

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, kot je primerno, da njihovi pristojni organi v skladu z Direktivo 2014/42/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁹ začasno zavarujejo ali odvzamejo premoženjsko korist, ki izvira iz storitve ali prispevanja k storitvi kaznivih dejanj iz te direktive, in predmete, ki so bili uporabljeni ali namenjeni uporabi pri kaznivih dejanjih iz te direktive ali prispevanju k njim.

Člen 11

Zastaralni roki za kazniva dejanja

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi določijo zastaralni rok, v katerem je v zvezi s kaznivimi dejanji iz členov 3 in 4 po njihovi storitvi na voljo dovolj časa za preiskavo, kazenski pregon, sojenje in razsodbo, da se navedena kazniva dejanja učinkovito obravnavajo.
2. Država članica sprejme potrebne ukrepe, da omogoči preiskavo, pregon, sojenje in sprejetje sodne odločbe:
 - (a) za kazniva dejanja iz členov 3 in 4, za katera je zagrožena najvišja sankcija najmanj deset let zapora, najmanj deset let od storitve kaznivega dejanja, kadar je za kazniva dejanja predvidena kazen;
 - (b) za kazniva dejanja iz členov 3 in 4, za katera je zagrožena najvišja sankcija najmanj šest let zapora, najmanj šest let od storitve kaznivega dejanja, kadar je za kazniva dejanja predvidena kazen;

⁴⁹ Direktiva 2014/42/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o začasnem zavarovanju in odvzemu predmetov, ki so bili uporabljeni za kazniva dejanja, in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, v Evropski uniji (UL L 127, 29.4.2014, str. 39).

- (c) za kazniva dejanja iz členov 3 in 4, za katera je zagrožena najvišja sankcija najmanj štiri leta zapora, najmanj štiri leta od storitve kaznivega dejanja, kadar je za kazniva dejanja predvidena kazen.
3. Države članice lahko z odstopanjem od odstavka 2 določijo zastaralni rok, ki je krajši od deset let, vendar ni krajši kot štiri leta, če se v primeru posameznih dejanj lahko prekine ali začasno preneha teči.
4. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo izvršitev:
- (a) zaporne kazni v primeru kaznivega dejanja, za katerega je zagrožena najvišja sankcija najmanj deset let zapora, izrečena na podlagi pravnomočne obsodbe za kaznivo dejanje iz členov 3 in 4, najmanj deset let od datuma pravnomočne obsodbe;
- (b) zaporne kazni v primeru kaznivega dejanja, za katerega je zagrožena najvišja sankcija najmanj šest let zapora, izrečena na podlagi pravnomočne obsodbe za kaznivo dejanje iz členov 3 in 4, najmanj šest let od datuma pravnomočne obsodbe;
- (c) zaporna kazen v primeru kaznivega dejanja, za katerega je zagrožena najvišja sankcija najmanj štiri leta zapora, izrečena na podlagi pravnomočne obsodbe za kaznivo dejanje iz členov 3 in 4, najmanj štiri leta od datuma pravnomočne obsodbe.

Ta obdobja lahko zajemajo večkratno podaljšanje zastaralnega roka zaradi prekinitve ali začasnega prenehanja.

Člen 12
Pristojnost

1. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe, s katerimi določi svojo pristojnost za kazniva dejanja iz členov 3 in 4, kadar je:
 - (a) bilo kaznivo dejanje v celoti ali deloma storjeno na njenem ozemlju;
 - (b) bilo kaznivo dejanje storjeno na ladji ali letalu, ki je bilo registrirano v tej državi ali pluje pod njeno zastavo;
 - (c) škoda nastala na njenem ozemlju;
 - (d) storilec kaznivega dejanja eden od njenih državljanov ali oseb z običajnim prebivališčem v tej državi.
2. Država članica obvesti Komisijo, kadar se odloči razširiti svojo pristojnost na kazniva dejanja iz členov 3 in 4, ki so bila storjena zunaj njenega ozemlja, kadar:
 - (a) je kaznivo dejanje storjeno v korist pravne osebe s sedežem na njenem ozemlju;
 - (b) je kaznivo dejanje storjeno zoper njenega državljana ali osebe z običajnim prebivališčem v tej državi;
 - (c) je kaznivo dejanje povzročilo resno tveganje za okolje na njenem ozemlju.

Kadar kaznivo dejanje iz členov 3 in 4 spada v pristojnost več kot ene države članice, te države članice skupaj določijo, katera država članica vodi kazenski postopek. Zadeva se po potrebi in v skladu s členom 12 Okvirnega sklepa Sveta 2009/948/PNZ⁵⁰ predloži Eurojustu.

⁵⁰ Okvirni sklep Sveta 2009/948/PNZ z dne 30. novembra 2009 o preprečevanju in reševanju sporov o izvajanju pristojnosti v kazenskih postopkih (UL L 328, 15.12.2009, str. 42).

3. Države članice v primerih iz odstavka 1, točki (c) in (d), sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da njihova pristojnost ni pogojena s tem, da se pregon lahko začne šele, ko se država, v kateri je bilo storjeno kaznivo dejanje, odpove svoji pristojnosti.

Člen 13

Zaščita oseb, ki prijavijo kazniva dejanja zoper okolje ali pomagajo pri preiskavi

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se zaščita, dodeljena na podlagi Direktive (EU) 2019/1937, uporablja za osebe, ki prijavijo kazniva dejanja iz členov 3 in 4 te direktive.
2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se osebam, ki prijavijo kazniva dejanja iz členov 3 in 4 te direktive in predložijo dokaze ali kako drugače sodelujejo pri preiskovanju ali pregonu takih kaznivih dejanj ali razsojanju o njih, zagotovita potrebna podpora in pomoč v okviru kazenskih postopkov.

Člen 14

Pravice zadevne javnosti, da sodeluje v postopkih

Države članice zagotovijo, da imajo člani zadevne javnosti v skladu z nacionalnim pravnim sistemom ustrezno pravico, da sodelujejo v postopkih v zvezi s kaznivimi dejanji iz členov 3 in 4, na primer kot civilna stranka.

Člen 15
Preprečevanje

Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, kot so informacijske kampanje in kampanje za ozaveščanje ter raziskovalni in izobraževalni programi, da bi na splošno zmanjšale število kaznivih dejanj zoper okolje, ozaveščale javnost in zmanjšale tveganje za prebivalce, da postanejo žrtve kaznivega dejanja zoper okolje. Kadar je ustrezno, države članice pri tem sodelujejo z zadevnimi deležniki.

Člen 16
Sredstva

Države članice zagotovijo, da imajo nacionalni organi, ki odkrivajo, preiskujejo in preganjajo kazniva dejanja zoper okolje ali o njih razsojajo, zadostno število usposobljenega osebja ter zadostne finančne, tehnične in tehnološke vire, potrebne za učinkovito opravljanje svojih nalog, povezanih z izvajanjem te direktive.

Člen 17
Usposabljanje

Države članice brez poseganja v neodvisnost sodstva in v različne oblike organizacije pravosodja v Uniji zaprosijo osebe, odgovorne za usposabljanje sodnikov, tožilcev, policije in pravosodnih uslužbencev ter osebja pristojnih organov, ki sodelujejo v kazenskih postopkih in preiskavah, da v rednih časovnih presledkih zagotovijo specializirano usposabljanje, povezano s cilji te direktive in primerno nalogam vključenega osebja in organov.

Člen 18
Preiskovalna orodja

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so učinkovita preiskovalna orodja, kot so tista, ki se uporabljajo pri organiziranemu kriminalu ali v drugih primerih hudih kaznivih dejanj, na voljo tudi za preiskave ali pregon kaznivih dejanj iz členov 3 in 4.

Člen 19
Usklajevanje in sodelovanje pristojnih organov znotraj države članice

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi vzpostavijo ustrezne mehanizme za usklajevanje in sodelovanje vseh pristojnih organov, ki sodelujejo pri preprečevanju kaznivih dejanj zoper okolje in boju proti njim, na strateški in operativni ravni. Namen takih mehanizmov je vsaj:

- (a) zagotavljanje skupnih prednostnih nalog in razumevanje odnosa med izvrševanjem kazenskega in upravnega prava;
- (b) izmenjava informacij za strateške in operativne namene;
- (c) posvetovanje v posameznih preiskavah;
- (d) izmenjava dobrih praks;
- (e) pomoč evropskim mrežam strokovnih delavcev, ki obravnavajo zadeve, pomembne za boj proti kaznivim dejanjem zoper okolje in povezanim kršitvam,

lahko pa se izvajajo v obliki specializiranih usklajevalnih organov, memorandumov o soglasju med pristojnimi organi, nacionalnih mrež za izvrševanje in skupnih dejavnosti usposabljanja.

Člen 20
Nacionalna strategija

1. Države članice do [*Urad za publikacije – vstaviti datum – v enem letu po začetku veljavnosti te direktive*] pripravijo, objavijo in začnejo izvajati nacionalno strategijo za boj proti kaznivim dejanjem zoper okolje, ki obravnava vsaj naslednje:
 - (a) cilje in prednostne naloge nacionalne politike na tem področju kaznivih dejanj;
 - (b) vloge in odgovornosti vseh pristojnih organov, vključenih v boj proti tovrstnim kaznivim dejanjem;
 - (c) načine usklajevanja in sodelovanja med pristojnimi organi;
 - (d) uporabo upravnega in civilnega prava za obravnavanje kršitev, povezanih s kaznivimi dejanji, ki spadajo na področje uporabe te direktive;
 - (e) potrebne vire in način podpiranja specializacije strokovnih delavcev na področju kazenskega pregona;
 - (f) postopke in mehanizme za redno spremljanje in ocenjevanje doseženih rezultatov;
 - (g) pomoč evropskih mrež, ki obravnavajo zadeve, ki so neposredno pomembne za boj proti kaznivim dejanjem zoper okolje in povezanim kršitvam.
2. Države članice zagotovijo, da se strategija v rednih časovnih presledkih, ki niso daljši od petih let, pregleduje in posodablja na podlagi pristopa, ki temelji na analizi tveganja, da se upoštevajo zadevne spremembe in trendi ter povezane grožnje v zvezi z okoljsko kriminaliteto.

Člen 21

Zbiranje podatkov in statistika

1. Države članice zbirajo statistične podatke za spremljanje učinkovitosti svojih sistemov za boj proti kaznivim dejanjem zoper okolje.
2. Statistični podatki iz odstavka 1 vključujejo vsaj naslednje:
 - (a) število prijavljenih primerov okoljske kriminalitete;
 - (b) število preiskanih primerov okoljske kriminalitete;
 - (c) povprečno trajanje kazenskih preiskav okoljske kriminalitete;
 - (d) število obsodb v zvezi z okoljsko kriminaliteto;
 - (e) število fizičnih oseb, obsojenih in sankcioniranih zaradi okoljske kriminalitete;
 - (f) število pravnih oseb, sankcioniranih zaradi okoljske kriminalitete ali enakovrednih kaznivih dejanj;
 - (g) število zavrženih sodnih zadev v zvezi z okoljsko kriminaliteto;
 - (h) vrste in višine sankcij, naloženih za okoljsko kriminaliteto, med drugim tudi po kategorijah kaznivih dejanj zoper okolje v skladu s členom 3.
3. Države članice zagotovijo redno objavo konsolidiranega pregleda svojih statistik.
4. Države članice Komisiji vsako leto posredujejo statistične podatke iz odstavka 2 v standardni obliki, določeni v skladu s členom 22.
5. Komisija redno objavlja poročilo, ki temelji na statističnih podatkih, ki jih posredujejo države članice. Poročilo se prvič objavi tri leta po določitvi standardne oblike iz člena 22.

Člen 22

Izvedbena pooblastila

1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov o določitvi standardne oblike za posredovanje podatkov iz člena 21(4). Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 23(2).
2. Za namene posredovanja statističnih podatkov standardna oblika vsebuje naslednje elemente:
 - (a) skupno klasifikacijo kaznivih dejanj zoper okolje;
 - (b) skupno razumevanje enot za štetje;
 - (c) skupno razumevanje postopkovnih faz (preiskava, pregon, sojenje) v postopkih na področju okoljske kriminalitete;
 - (d) skupno obliko poročanja.

Člen 23

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Kadar odbor ne poda mnenja, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi člen 5(4), tretji pododstavek, Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 24

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo do [Urad za publikacije – vstaviti datum – v 18 mesecih po začetku veljavnosti te direktive]. O tem takoj obvestijo Komisijo. Način sklicevanja določijo države članice.
2. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Države članice Komisiji sporočijo besedilo bistvenih ukrepov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 25

Ocenjevanje in poročanje

1. Komisija do [Urad za publikacije – vstaviti datum – dve leti po izteku roka za prenos] Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem oceni, v kolikšni meri so države članice sprejele potrebne ukrepe za uskladitev s to direktivo. Države članice zagotovijo Komisiji vse potrebne informacije za pripravo tega poročila.
2. Države članice vsaki dve leti od [Urad za publikacije – vstaviti datum – eno leto po izteku roka za prenos] Komisiji v treh mesecih pošljejo poročilo, ki vključuje povzetek o izvajanju in ukrepih, sprejetih v skladu s členi 15 do 17, 19 in 20.

3. Komisija do [Urad za publikacije – vstaviti datum – pet let po izteku roka za prenos] oceni vpliv te direktive ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo. Države članice zagotovijo Komisiji vse potrebne informacije za pripravo tega poročila.

Člen 26

Razveljavitev Direktive 2008/99/ES

Direktiva 2008/99/ES se nadomesti za države članice, za katere je ta direktiva zavezujoča, brez poseganja v obveznosti držav članic glede roka za prenos navedene direktive v nacionalno pravo. Za države članice, za katere je ta direktiva zavezujoča, se sklicevanje na Direktivo 2008/99/ES šteje za sklicevanje na to direktivo. Za države članice, za katere ta direktiva ni zavezujoča, je še naprej zavezujoča Direktiva 2008/98/ES.

Člen 27⁵¹

Uporaba Direktive 2005/35/ES

Direktiva 2009/123/ES se nadomesti za države članice[...], **za katere je ta direktiva zavezujoča[...], brez poseganja v obveznosti držav članic glede roka za prenos navedene direktive v nacionalno pravo. Za države članice, za katere je ta direktiva zavezujoča, se sklicevanje na Direktivo 2009/123/ES šteje za sklicevanje na to direktivo. Za države članice, za katere ta direktiva ni zavezujoča, je še naprej zavezujoča Direktiva 2009/123/ES o spremembi Direktive 2005/35/ES.**

⁵¹ To revidirano besedilo člena 27 predlaga predsedstvo v povezavi s pravno službo Sveta in ni del delnega splošnega pristopa.

Člen 28

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 29

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik / predsednica]
